

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A- 081/14

**Priština,
10. decembar 2014. godine**

U postupku:

A. D.

Mitrovica

žalilac

protiv

N/A

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova u sastavu Esma Erterzi, predsedavajući sudija, Willem Brouwer i Sylejman Nuredini, sudije, u žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/215/2013 (spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA 10678), od dana 21. avgusta 2013. godine, nakon zasedanja održanog dana 10. decembra 2014. godine, donosi sledeće:

PRESUDA

1. Odbija se kao neosnovana žalba A. D. na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/215/2013, od dana 21. avgusta 2013. godine.
2. Potvrđuje se odluka Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/215/2013, od dana 21. avgusta 2013. godine, u delu koji se odnosi na spis predmeta upisan u KAI pod brojem KP10678.

Proceduralni i činjenični siže:

1. Dana 24. novembra 2006. godine, A. D. (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) podneo je imovinski zahtev kojim je potraživao ponovni posed parcele br. 397/1 u površini od 00.10.59 ha (u daljem tekstu: imovina u zahtevu), koja se nalazi u Opštini istok, katastarska zona Đurakovac.
2. U obrascu za prijem zahteva, A. D. nije tvrdio da je posed nad imovinom izgubljen usled okolnosti koje su povezane sa oružanim sukobom koji se dogodio na Kosovu u 1998/1999. godini; prema tome, nije naveo datum gubitka poseda. Umesto toga, Damjanović je izjavio da je su-vlasnik imovine koja je nacionalizovana u 1954. godini i data na korišćenje Društvenom preduzeću "Dubrava" koje je izgradilo nekoliko zgrada na istoj.
3. U prilogu zahtevu, *inter alia*, on je dostavio sledeće:

Posedovni list br. 351 izdat od strane Geodetskog instituta Srbije, Centar za katastar nepokretne imovine Istok od dana 25. avgusta 2004. godine. Na osnovu posedovnog lista imovina u zahtevu je bila su-vlasništvu A. D, njegove braće, sestara i majke.
4. Obaveštenje je obavljeno 14. novembra 2008. godine te je nađeno da imovinu čini dvorište, u potpunosti srušena kuća (na osnovu posedovnog lista sporna imovina se sastoji od kuće, dvorišta u livade) i livada koja nije zauzeta. Ekipe KAI je bila u pratnji R.P. koji je izjavio da porodica D. ne živi na obaveštenoj imovini od 1950. godine.

5. Pošto nijedna strana nije osporila validnost imovinskog zahteva u roku od 30. dana, u smislu člana 10.1. Zakona br. 03/L-079, imovinski zahtev je ostao nesporan.
6. Dana 21. avgusta 2013. godine, Komisija za imovinske zahteve Kosova (KIKZ) je odlukom KPCC/D/R/215/2013, odbacila imovinski zahtev. Paragraf 23 odluke, koji se specifično odnosi na imovinski zahtev, glasi da na osnovu različitih vrsta verifikovanih dokumenata dostavljenih od strane podnosioca zahteva, ili *ex officio* pribavljenih od Izvršnog sekretarijata, ili na osnovu lične izjave podnosioca zahteva, nije dokazano da njegov imovinski zahtev uključuje okolnosti koje direktno proizlaze iz oružanog sukoba koji se dogodio u 1998-1999. godini. Podnosilac zahteva nikada nije imao posed nad imovinom, te prema tome imovinski zahtev spada van okvira nadležnosti Komisije te se isti odbacuje.
7. Odluka KIZK je uručena podnosiocu zahteva (u daljem tekstu: žalilac) dana 20. decembra 2013. godine te je isti uložio žalbu dana 14. januara 2014. godine.

Navodi žalioaca:

8. Žalilac napominje da je izbeglica iz Splita, koji je upisan u Opštini Istok gde je dobio stalno prebivalište u njegovoj porodičnoj kući u Đurakovcu. Kuću je nasledio od svojih roditelja. Na osnovu žalioaca, nakon smrti njegovih roditelja jedan od braće koji živi u Mitrovici je konstantno posećivao, održavao i investirao u kući sve dok se žalilac nije uselio gde je u 1999. godini napustio kuću. Žalilac navodi da mu se treba dati nadoknada, kao oštećenoj strani, ukoliko ne neposredno, onda u bilo koje vreme.
9. Žalilac je naknadno predstavio sledeće:
 - Ugovor br. 191 zaključen 19. oktobra 1998. godine, između Opštinskog odbora Istok (kao davaoca sredstava) i žalioaca (kao korisnika sredstava). Na osnovu Ugovora, Odbor je dodelio sredstva žaliocu za izgradnju kuće. Međutim, ugovor ne sadrži specifičnu lokaciju ili broj parcele na kojoj se treba izgraditi kuća.
 - Ugovor br. 233 od dana 02. decembra 1998. godine, između Opštinskog odbora Istok i žalioaca za izgradnju kuće. Član 2 ugovora naglašava da se sredstva trebaju upotrebiti pre 01. juna 1999. godine.
 - Potvrda br. 273 izdata od strane Crvenog krsta, Opštine Podgorica (Crna Gora) od dana 06. avgusta 1999. godine, potvrda br. 1659 izdata od strane Skupštine opštine Berane

(Crna Gora) od dana 17. avgusta 1999. godine koja indicira da je žalilac bio izbeglica iz Opštine Istok, upisan u Crvenom krstu u Podgorici (Crna Gora), koji se kasnije premestio u Berane i na kraju se preselio u Mitrovici na osnovu potvrde br. 101 od dana 06. aprila 2009. godine.

Pravno obrazloženje

Prihvatljivost žalbe

10. Žalba je uložena u vremenskom roku od 30 dana predviđenih članom 12.2 Zakona br. 03/L-079. Vrhovni sud je nadležan nad žalbama uloženim na odluke KIZK. Žalba je prihvatljiva.

Zasnovanost žalbe

11. Pitanje koje se treba razmotriti u ovom predmetu je da li je KIZK bila nadležna da proceni imovinski zahtev A. D. podnet pred KAI u 2006. godini.

12. U smislu člana 3.1. Zakona br. 03/L-079, KIZK je nadležna da reši imovinske zahteve koji uključuju okolnosti koje su povezane ili rezultiraju iz oružanog sukoba koji se dogodio na Kosovu između 27. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine. Prema tome, podnosioca zahteva, ne samo da treba da dokaže svojinsko pravo nad privatnom nepokretnom imovinom već takođe i da trenutno nije u stanju da uživa to pravo iz okolnosti koje su direktno povezane ili rezultiraju iz oružanog sukoba. Nijedan od ova dva uslova nije ispunjen.

13. U konkretnom slučaju, posed nad imovinom je izgubljen u 1954. godini (sam žalilac je naglasio ovu činjenicu) kao rezultat nacionalizacije u 1954. godini. Na osnovu D.njemu je obećano da će dobiti zemljište kao naknadu, ali ovo se nikada nije dogodilo. Jasno je da je imovinski zahtev u vezi spora koji je započeo pre 1998. godine, te i nije povezan i ne rezultira iz oružanog sukoba koji se dogodio u 1998/1999. godini. Činjenica da je on bio izbeglica nije dovoljna kako bi se dokazalo da je imao posed nad imovinom pre sukoba i da je izgubio isti usled okolnosti oružanog sukoba. Dokumenti u spisu predmeta i njegovi navodi/priznanja takođe indiciraju da se gubitak imovine dogodio duge vremena pre oružanog sukoba kao rezultat nacionalizacije. Njegov interes ili interes

njegovog obrata da sadrži ovo zemljište pošto nije obavljena naknada, suprotno obećanjima, ne dokazuje svojinsko pravo nad imovinom ili njegov pravni posed imovine.

14. KIZK je odbacila imovinski zahtev iz osnova da ista nema nadležnosti da odluči o zasnovanosti imovinskog zahteva pošto žalilac nije dokazao da njegov imovinski zahtev uključuje okolnosti koje su direktno povezane ili rezultiraju iz oružanog sukoba koji se dogodio u 1998-1999. godini.
15. Žalbom je naglašeno da žalilac zahteva naknadu koja se ne podudara sa imovinskim zahtevom podnetim pred KAI. Tačno je navedeno da je imovinski zahtev podnet za ponovni posed.
16. Žalilac po priv put u žalbi naglašava da je njegov zahtev povezan sa naknadom, međutim, ovo nije podržano sadržajem prvostepenog spisa, imovinskim zahtevom, niti bilo kojim dokumentom ili izjavi u istom. Prema tome, tvrdnje u žalbi se tretiraju jedino kao argumenti odbrane. Sud, ni u prvom a niti u drugom stepenu, ne može razmotriti *plus petitum*, Sud jedino rešava imovinski zahtev unutar svoje nadležnosti – argument na osnovu člana 2.1 Zakona o parničnom postupku, koji je u primeni *mutatis mutandis* u smislu člana 12.2. Zakona br. 03/L-079. Što više, niti Komisija a ni Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda nemaju nadležnost da odluče o imovinskim zahtevima za naknadu u odnosu na uništenu privatnu nepokretnu imovinu. Zakon br. 03/L-079 ne predviđa mehanizme naknade za uništenu imovinu.
17. U odnosu na nove dokaze koje je žalilac jedino dostavio Sudu u žalbenom stepenu bez davanje razloga zbog žega nije dostavio iste prvom stepenu, član 12.11 Zakona br. 03/L-079 predviđa da: “*Vrhovni sud neće da prihvati niti da razmatra nove činjenice i materijalne dokaze koje prezentuje bilo koja strana u vezi sa žalbom osim ako se pokaže da te činjenice i dokazi nisu razumno mogli da budu poznati strani koja ih je podnela*”.
18. Što više, dostavljeni dokazi se ne odnose na imovinu u zahtevu, te prema tome, nisu razmotreni.
19. Prema tome, u smislu člana 13.3. (c) Zakona br. 03/L-079 žalba se odbija kao neosnovana i potvrđuje se odluka KIZK u delu koji se odnosi na predmet rešen ovom presudom (KPA10678).

20. Iz činjenice da KIZK i Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda nisu nadležni nad predmetom, isti nisu procenili zasnovanost predmeta. Ova presuda ne prejudicira pravo podnosioca zahteva da podnese tužbu pred nadležnim sudom.

Pravni savet:

21. U smislu člana 13.6 Zakona br. 03/L-079, ova presuda je pravosnažna i primenljiva te se ne može napasti putem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Esma Erterzi, EULEX predsedavajući sudija

Willem Brouwer, EULEX sudija

Sylejman Nuredini, sudija

Urs Nufer, EULEX zapisničar